

Debreceni Ítéltábla
Bf.III.822/2024/8.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2025. február 26. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2024. október 29. napján kihirdetett 2.B.206/2024/20. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 4 (négy) évre, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát 4 (négy) évre enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A szabadságvesztés büntetésbe beszámítja a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogtartásban töltött időt.

A vádlott lakcíme: lakcím., *tartózkodási helye*: Cím1., *tényleges tartózkodási helye*: Pálhalmai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet.

A másodfokú ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A Nyíregyházi Törvényszék rendelkező rész szerinti ügydöntő határozatában Terhelt1 (született: születési név) vádlottat emberölés bűntettének kísérlete [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) és f) pontja] miatt 6 év fegyház fokozatú szabadságvesztésre, mellékbüntetésül 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem

bocsátható. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztés tartamába történő beszámításáról, a bűnjelekről, valamint a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a nyilatkozattételre fenntartott három munkanapon belül a vádlott védője jelentett be fellebbezést a büntetés enyhítése érdekében, a vádlott az ítéletet nyomban, míg az ügyész a nyilatkozattételre fenntartott három munkanapon belül tudomásul vette.

[3] A vádlott kirendelt védője írásban a másodfokú bírósághoz előterjesztett fellebbezése indokolásában akként foglalt állást, hogy a törvényszék, bár a büntetés kiszabását befolyásoló körülményeket helyesen tárta fel, azokat nem a súlyuknak megfelelően értékelte, tekintve, hogy a beismerő vallomás, a részbeni sértetti megbocsátás, továbbá a vádlott elmehasadásos megbetegedése, amely kóros állapotnak minősül és nagymértékben korlátozta beszámítási képességét, további enyhítésre ad lehetőséget. A büntetés céljára és a bünteteskiszabási elvekre tekintettel a kiszabott büntetés eltúlzott és aránytalan, figyelemmel a Btk. 17. § (2) bekezdésére, miszerint a vádlott esetében a büntetés korlátlanul enyhíthető, ezért a Btk. 82. § (5) bekezdése alapján vele szemben bármely büntetési nem legkisebb mértéke is kiszabható.

[4] Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy az ítéltábla a Be. 604. § (1) bekezdés b) pontja alapján az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg és a vádlottal szemben rövidebb tartamú szabadságvesztés büntetést szabjon ki.

[5] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.419/2024/2. számú átiratában, a védelmi fellebbezésre tett észrevételében kifejtette, hogy a fellebbezés irányára tekintettel az elsőfokú ítélet korlátozott felülbírálatának van helye a Be. 583. § (3) bekezdés alapján. Az elsőfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le, az érdemi felülbírálatnak akadálya nincs. A vádlott bűnösségére levont következtetése megalapozott, a bűncselekmény minősítése az anyagi jog szabályainak megfelel. Álláspontja szerint a törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó bűnösségi körülményeket hiánytalanul tárta fel és hibátlanul értékelte és a cselekmény elkövetésekor beszámítási képességében nagymértékben korlátozott vádlottal szemben, enyhítő szakasz alkalmazásával, a megvalósított bűncselekmény kiemelkedő tárgyi súlyának megfelelő, nemében és mértékében is törvényes büntetést szabott ki. A részben hozzátartozó sérelmére, kétszeresen is minősülő élet elleni bűncselekményt megvalósító vádlott büntetésének enyhítésére alap nem mutatkozik.

[6] Mivel a fentiek mellett a szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a beszámításra, a feltételes szabadságra bocsáthatóságra, a bűnjelekre és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezések is törvényesek, indítványozta, hogy az ítéltábla a Be. 598. § (2) bekezdése 1. fordulata szerint tartandó tanácsülésen, a törvényszék ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[7] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének felülvizsgálatát a Be. 598. § (2) bekezdés 1. fordulata alapján tanácsulésen végezte el, tekintve, hogy annak törvényi feltételei fennálltak és a jogosultak nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzésére irányuló indítványt nem terjesztettek elő (Be. 598. § (5) bekezdés).

[8] A védelmi fellebbezés megalapozott.

[9] Mivel a fellebbezés bejelentésére kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontjában meghatározott okból, azaz a büntetés enyhítése céljából került sor (szankciós fellebbezés), a másodfokú bíróság a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján nem vizsgálta az ítélet megalapozottságát és határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította. Ekként az ítéletet a Be. 590. § (3) bekezdés alkalmazásával, az (5) és (5a) bekezdésekben írtak szem előtt tartásával, korlátozott körben bírálta felül.

[10] A Be. 590. § (5) bekezdésének szabályai ugyanis a felülbírálatot szankciós fellebbezésnél is kiterjesztik az eljárási szabályok betartására, az abszolút és súlyos relatív hibából eredő hatályon kívül helyezési okok esetleges fennállására, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésre, ha a vádlottat fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni, valamint a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezésre (Be. 590. § (5) bekezdés a)-c) pont, (5a) bekezdés). Mivel ezesetben a büntetés kiszabása a fellebbezés oka, célja pedig a büntetésre vonatkozó rendelkezés megváltoztatása, a Be. 590. § (5) bekezdés d) pontjában foglaltak a Be. 590. § (3) bekezdésében írtaknak feleltethetők meg.

[11] Az ítéltábla a felülvizsgálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat maradéktalanul betartotta, nem vétett sem abszolút, sem olyan relatív perjogi hibát, amely az érdemi felülbírálatot kizárta volna, ilyen hibára egyébként az eljárás résztvevői sem hivatkoztak.

[12] Indokolási kötelezettségének a szükséges körben ugyancsak eleget tett, melynek pontosított jogszabályi alapja a Be. 562. § (2) bekezdése mellett a Be. 561. § (3) bekezdés a)-c) és e) pontjai, valamint az 564. § (4) bekezdése (elsőfokú ítélet [49] bekezdés).

[13] Helyesen és hiánytalanul rögzítette a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket. A bűnösség megállapítására levont következtetése okszerű, a bűncselekmény minősítése is megfelel az anyagi jog szabályainak.

[14] A joghátrány felülbírálati körében az ítéltábla megállapította, hogy a büntetés célja (Btk. 79.§) és a büntetéskiszabási elvek (Btk.80.§) helyes feltüntetése és vizsgálata mellett az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket a Kúria 56/2007. BK véleménye alapján nagyrészt helyesen tárta fel, a másodfokú bíróság azonban további enyhítő körülményként értékelte az eshetőleges szándékot (BK vélemény I/10.pont).

[15] A vádlott büntetlen előéletű, további büntetőeljárás nincs ellene folyamatban, életvitele rendezett, saját tulajdonú ingatlannal és állandó jövedelemmel rendelkezik, emellett a bűncselekmény elkövetését mindvégig beismerte és tettét őszintén megbánta, amelyet mindkét sértett irányába ki is fejezett, az egyikőjük (sértett2) meg is bocsátott neki. Amellett, hogy a bűnösség elismerésének, a hatósággal való együttműködésnek kiemelt jelentősége van, amelyet a bíróságnak nyomatékosan értékelnie kell a büntetés kiszabása során, nyomatékos enyhítő körülményként kell figyelembe vennie a vádlott elmeállapotát és vizsgálnia kell a korlátlan enyhítés lehetőségét is.

[16] E körben szükséges megjegyezni, hogy a kóros elmeállapot csak akkor büntethetőséget kizáró ok, ha a cselekmény elkövetésének időpontjában áll fenn (Kúria Bfv.III.213/2023/8.), továbbá, hogy a Btk. nem általánosságban, hanem kifejezetten a konkrét bűncselekmény viszonylatában rendelkezik a kóros elmeállapot beszámítási képességet érintő – azt korlátozó vagy kizáró – hatásáról. Az Országos Igazságügyi Orvostani Intézetnek az igazságügyi pszichiátriai szakértői vizsgálatokról és véleményezéséről szóló 14. számú módszertani levele egyértelművé teszi, hogy a tüneteknek a konkrét cselekménnyel összefüggő – a vádbeli vagy ítéleti tényállással egybevetett – vizsgálata alapján tisztázható a felismerési képesség kérdése (BH 2018.74., BH 2024.56.).

[17] A jelen büntetőeljárás során beszerzett igazságügyi elmeorvos-szakértői vélemény, valamint a véleményt készítő szakértő3 és szakértő2 szakértők tárgyaláson történt meghallgatása alapján kétségtelen, hogy a vádlott cselekménye hasadásos megbetegedése alapján létrejött paranoid reakció, amely kóros elmeállapotnak felel meg. Ezen állapot büntetőjogi felelősségét ugyan nem zárta ki teljesen, de nagy fokban korlátozta azon képességét, hogy felismerje cselekvőségének következményeit, illetve, hogy a felismerésnek megfelelően cselekedjék.

[18] A fentiek mellett, a feltárt enyhítő és súlyosító körülmények figyelembevételével az ítéltábla egyértéktett abban, hogy a vádlott terhére megállapított bűncselekmény kiemelkedő tárgyi súlya, társadalomra veszélyessége és a terhelt bűnösségének foka tényleges joghátránnyal járó büntetés kiszabását indokolta. Az elsőfokú bíróság törvényesen szabott ki a vádlottal szemben szabadságvesztés büntetést, ugyanakkor a szabadságvesztés, valamint a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamának megállapítása során eltúlzott jelentőséget tulajdonított a súlyosító körülményeknek.

[19] Amint arra az elsőfokú bíróság, illetve a kirendelt védő helyesen hivatkozott, a Btk. 17. § (2) bekezdése értelmében a büntetés korlátlanul enyhíthető, ha az elmeműködés kóros elmeállapota az elkövetőt korlátozza a bűncselekmény következményeinek a felismerésében, vagy abban, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjen. A Btk. 82. § (5) bekezdése értelmében továbbá, ha e törvény korlátlan enyhítést enged, bármely büntetési nem legkisebb mértéke is kiszabható. A Btk. 36. §-a szerint a határozott ideig tartó szabadságvesztés legrövidebb tartama 3 hónap, leghosszabb tartama 20 év.

[20] Mindezek alapján, a Btk. 79. §-ában megfogalmazott büntetési célok, valamint a Btk. 80. §-ban meghatározott büntetéskiszabási elvek érvényesülése érdekében, figyelemmel a bírói gyakorlatra is, az ítéltábla a védelmi fellebbezést alaposnak találta és a vádlottal szemben alkalmazott szabadságvesztés büntetés tartamát, valamint ehhez igazítva a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát jelentősen enyhítette.

[21] Az elsőfokú bíróság helyesen és törvényesen döntött a szabadságvesztés végrehajtási fokozatáról, valamint a feltételes szabadságra bocsátás kizártságáról is, tekintve, hogy a vádlottat tettesként emberölés büntette miatt ítélte végrehajtandó szabadságvesztésre (Btk. 38. § (4) bekezdés e) pont eb) alpont), amellet, hogy a személy elleni erőszakos bűncselekményt a vádlott részben hozzátartozója, élettársa sérelmére követte el (Btk. 38. § (5) bekezdés b) pont), amely kötelező jogszabályi előírás a korlátlan enyhítés alkalmazása mellett sem volt felülírható (Btk. 38. § (5) bekezdés a) pont ac) alpont).

[22] A fentiek mellett helyesen és törvényesen döntött a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről is, ezen rendelkezések pontosítást nem igényeltek.

[23] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - a fentiek szerint - a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a szükséges részben megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta, az előzetes fogvatartásban töltött idő további beszámítása mellett a Btk. 92. § (1) bekezdés, illetve (2) bekezdés 1. fordulata alapján, pontosítva még a vádlott lakcímét, kézbesítési címét és tényleges tartózkodási helyét (Btk. 10. § 10., 11. és 15. pontok), a Be. 184. § (2) bekezdés f) és g) pontjaira figyelemmel, a Be. 565. § (2) bekezdés b) pontja alapján.

[24] A másodfokú bíróság határozatával szemben a Be. 615. § (1)-(2) bekezdései alapján a további jogorvoslat lehetősége kizárt.

Debrecen, 2025. február 26.

Dr. Gömöri Olivér s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mocsáry Eszter s.k.
s.k. előadó bíró

Dr. Répássy Árpádné dr. Német Laura
bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 2.B.206/2024/20. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla jelen ítéletében írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2025. február 26.

Dr. Gömöri Olivér s.k.
a tanács elnöke